

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Herstsovska N., Pynzenyk K. The means of reaching the desirable effect of advertisement through expressiveness	10
Porovych O., Kupriyenko I. Development of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	12
Porovych O., Rusyn O., Kupriyenko I. Problems of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	13
Pugachevska K., Dzhunkovska K. Determinants of international trade during pandemic	14
Бочко О.І., Застулка І.-О. Ю. Переваги діджиталізації при формуванні земельних відносин	16
Бочко О.Ю., Кузяк В.В. Діджитал маркетинг в умовах війни	18
Братюк В.П. Сучасні реалії в Україні та страховий ринок	19
Гладинець Н.Ю., Козар Я.В. Економіка України під час війни	21
Кампов Н.С., Касинець О.В. Організаційно-правові засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	23
Карпенко Р.В. Феномен тіньової економіки та сучасні напрями його дослідження	26
Карпенко Р.В., Зибіна А.С. Стан, перспективи ринку праці України та його вплив на формування її підприємницького середовища	28
Колісник А.Я., Пасєка С.Р. Організаційно-економічні засади розвитку ділового туризму	29
Кривенко Н.В. Вплив міжнародної економічної інтеграції на економічний розвиток країн	32
Крушельницький М.В. Цифровізація в розвитку сільського господарства	34
Ксенофонтов М.М., Дуднік Л.О. Історичні аспекти еволюції державно-приватного партнерства	36
Мочан Т.М., Хроменко Д.В. Комп'ютерні загрози у контексті сучасного сприйняття їх в Україні	39
Назаренко О.С., Пасєка С.Р. Соціально-економічні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	41
Патика Н.І., Булавка О.Г. Проблема добробуту та бідності сільського населення України	44
Рибіна О.І., Куліш Д.О. Ринок землі України та застосування передового досвіду	47
Смолінський В.Б. Управління діяльністю підприємств в Україні шляхом удосконалення державних механізмів	48
Стегней М.І., Волкова А.О., Мілашовська К.Й. Перепис населення в системі економічних розрахунків	51
Стегней М.І., Неймет В.В., Ковач В.В. Теоретичне підґрунтя трансформаційних процесів в умовах інклюзивного зростання	53
Феєр О.В., Черепаня Б.Р. Український бізнес в умовах війни	55
Черничко Т. В., Черничко С.Ф. Теорія ігор та її використання при формуванні заходів економічної політики	56
Чизмар І.І. Оптимізація моделей техніко-економічного розвитку підсистем кіберспорту України	59

Отже, в умовах війни діджитал маркетинг повинен бути націлений на застосування креативних підходів, оптимізацію бюджету, використання багато варіантного планування, правильне визначення пріоритетів для забезпечення максимального рівня прибутковості та забезпечення власної ніші на ринку.

Список використаних джерел:

1. Безрукова Н.В., Генчеренко В.О. Креативний маркетинг як засіб підвищення конкурентоспроможності продукції. *Ефективна економіка*, 2015. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3806> (дата звернення: 09.04.2022).
2. *Ukraine war tests whether marketers can address crisis meaningfully*. URL: <https://www.marketingdive.com/news/ukraine-war-tests-whether-marketers-can-address-crisis-meaningfully/619838> (дата звернення: 06.04.2022).

УДК 368

БРАТЮК В.П.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ В УКРАЇНІ ТА СТРАХОВИЙ РИНОК

24 лютого 2022 р. росія розпочала війну проти України, називаючи це «спеціальною військовою операцією» із захисту росії від НАТО. Хочеться висвітлити основні факти щодо того, як під час війни працює українська економіка і бізнес та що робить світ, щоб зупинити кровопролиття. Ні для кого не секрет, що війна – це неймовірно дорого. І тут мова лише про прямі видатки, не враховуючи наші збитки. В окремих містах, зокрема Бучі, Ірпені, Бородянці, Волновасі, Охтирці, Чернігові, Харкові, Маріуполі – окупанти буквально діють за воєнною філософією спаленої землі.

Дослідники з Centre for Economic Policy Research – світової мережі економістів, оцінили загальну вартість відновлення України після війни у понад 200-500 мільярдів євро (220-540 мільярдів доларів), що приблизно відповідає розрахункам Уряду.

Станом на квітень 2022 року з початку військової агресії росії в Україні пошкоджено, зруйновано або захоплено щонайменше 533 заклади освіти, 300 дитячих садочків, 196 медичних закладів, 129 заводів та підприємств [1].

За оцінкою KSE Institute, загальний обсяг знищеної чи пошкодженої житлової нерухомості складає близько 26 млн кв. м. Відтак, статистика невтішна: за перший тиждень квітня прямі втрати економіки України досягли показника 80,4 млрд доларів, або 2,4 трлн гривень, і ця сума зростатиме [1].

Отже, ціна та цінність всього після відновлення, відбудови буде зовсім іншою для кожного українці без виключення. На нашу думку, від цього зміниться підхід до споживання страхового продукту, адже часто лише втрачаючи, ми починаємо усвідомлювати істину цінність життя, майна, здоров'я, а це все можна убезпечити за рахунок пропозиції страхового ринку.

Майже третина страхових компаній пішла з ринку, сучасний страховий ринок України перебуває в умовах трансформаційних змін. Проблемним питанням розвитку страхового ринку, його конкурентоспроможності в умовах глобального економічного розвитку та інформатизації суспільства, визначенню ролі страхових компаній присвячено праці багатьох науковців. Динамічні зміни, які відбуваються сьогодні в розвитку суспільства, зумовлюють необхідність детального дослідження проблемних тенденцій та напрямів регулювання страхового ринку.

У 2021 році ринок страхування ризиків продовжував тренд на зростання і трансформацію. Кількість страховиків ризику (non-life insurers) з ліцензіями за 12 місяців минулого року знизилась із 190 до 142. При цьому станом на 1 жовтня 2021 року в сегменті страхування ризику діяло 152 компанії. Регулятор пояснює таке стрімке зниження кількості учасників страхового ринку тим, що його залишили компанії, які не були активними та добровільно відмовилися від ліцензій.

Схоже, що зниження кількості і дійсно не надто критично відобразилось на загальній сумі зароблених премій на ринку. Чисті доходи страховиків сегменту non-life зросли на +15,3% рік-до-року. Тобто, валові надходження страхових платежів за 9 місяців 2021 року сягнули 33,9 млрд грн, тоді як за аналогічний період попереднього 2020 року було зібрано 29,4 млрд грн за даними НБУ.

Майбутнє зростання відносного рівня виплат ставить під загрозу фінансову стійкість самих компаній страхування ризиків. Адже погіршується їхня здатність генерувати прибутки та утримувати нестійкий баланс між обсягами виплат та премій.

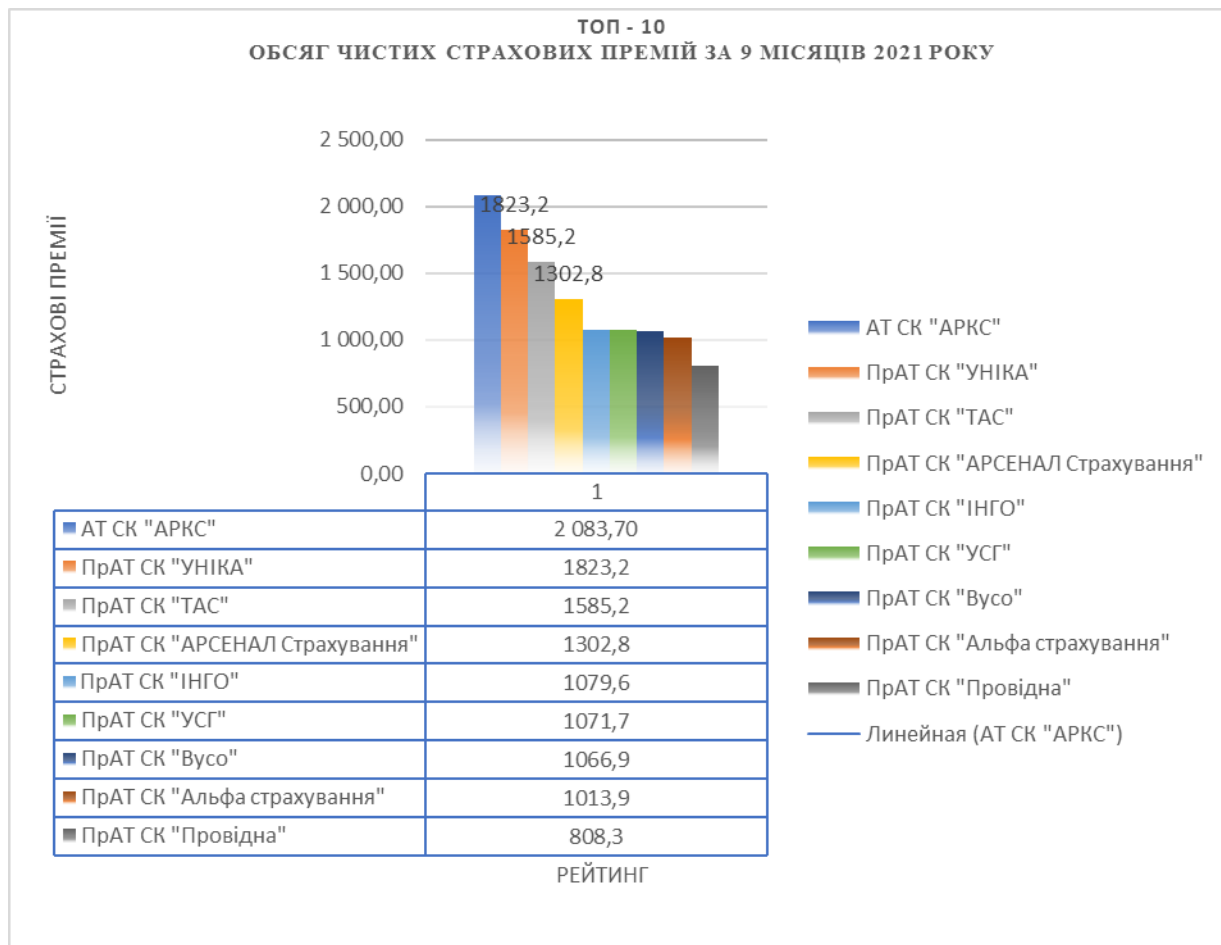

Рис. 1. Топ – 10 страхових компаній за 9 місяців 2021 року, [5]

Лідери ринку страхування ризиків за якими майбутнє розбудови за обсягом зароблених чистих страхових премій серед компаній страхування ризиків в Україні є:

- АРХ – дочірня компанія міжнародної канадської страхової групи Fairfax Financial Holdings;
- «УНІКА» – дочірня компанія австрійської страхової групи UNIQA Insurance Group);
- Страхова група «ТАС» – українська компанія, що входить в однойменну бізнес-групу Сергія Тігіпка.

На четверте місце за підсумками 9 місяців претендує СК «Арсенал страхування» групи вітчизняних інвесторів. На 5-8 місцях розмістилися відомі на ритейл-ринку СК «ІНГО» (LOVINGTON HOLDINGS LIMITED, кінцевий бенефіціар – Олександр Ярославський), «Українська страхова група» (Vienna Insurance Group, Австрія), СК «ВУСО» Михайла Назарчука та Михайла Шуби, а також СК «Альфа страхування».

Замикають першу десятку компанії СК «Провідна» та СК «Страховий будинок». Близькі до ТОП-10 СК «Оранта», «ПЗУ Україна» (PZU SA, Польща) та СК «Універсальна».

За останні п'ять років у першій десятці лідерів ринку відбулися певні перестановки. В першій п'ятірці за обсягом премій стабільно лишаються СК «АРКС», СК «УНІКА» та СГ «ТАС». Посилили відносні позиції в ренкінгу «Арсенал страхування», ІНГО, ВУСО та «Провідна». Незначне зниження місця в ренкінгу за 9 місяців 2021 року зафіксовано в СК «УСГ» та «Альфа Страхування».

Отже, проаналізувавши сучасні процеси, що відбуваються в Україні можна підвести наступні підсумки:

- страховий ринок тісно взаємопов'язаний з розвитком національної економіки, оскільки дозволяє акумулювати значні довгострокові інвестиційні ресурси, залучаючи кошти через програми страхування життя;
- розширення страхового бізнесу створить робочі місця, активізує впровадження інновацій, стимулює стійкість економіки і пом'якшує наслідки глобальних ризиків;
- ефективне регулювання та нагляд за ринком зроблять підґрунтя для впевненості та довіри до страховиків.

Зміни на страховому ринку дозволять змогу наблизити законодавче забезпечення страхової діяльності до європейських стандартів, активізувати страхову, фінансову та інвестиційну діяльність страхових компаній, а також посилити фінансову безпеку на фінансовому ринку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. <https://www.rada.gov.ua/>
3. Ботвіна Н.О. Формування страхового ринку в Україні: реалії та проблеми сьогодення. Економічний аналіз. 2019. Т. 29. № 4. С. 132-137.
4. Волосович С.В., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С.124-137.
5. Статистика страхового ринку України. URL: <https://forinsurer.com/stat>.

УДК 338.054.23

ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю.
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів,
КОЗАР Я.В.
здобувач ОС «Молодший бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачеве, Україна

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

З початку воєнного вторгнення в Україну багато людей задумувалося, що буде з державою на військовому фронті так і на економічному. Перемога на військовому фронті багато в чому залежить від економічного стану країни.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>